

Adobe

Photoshop Lightroom 6

Diashowtól testre szabásig

Dr. Péter Kristóf

Mercator
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Gál Veronika
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN: 978-963-365-356-2

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2015
© Mercator Stúdió, 2015

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu
Tel/Fax: 06-26-301-549
Mobil: 06-30-305-9489
e-mail: info@akonyv.hu

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ	7
DIASHOW KÉSZÍTÉS	13
Rögtönzött bemutató	13
Összetett bemutató	14
Bemutatósablonok használata	15
A diashow összeállítása	17
A diashow képeinek cseréje	19
A diashow beállítása.....	20
Általános beállítások.....	21
Elrendezések.....	22
Felülírások	23
Háttér beállítása	28
Bevezető és záró dia	29
Lejátszás beállításai	30
A diashow lejátszása	32
A diashow exportálása	33
Az exportált gyűjtemény lejátszása	34
WEBGALÉRIA KÉSZÍTÉS	38
A webgalériák típusai	38
Webgaléria-beállítások	42
Oldalinformációk.....	43
Színösszetevők	45
Megjelenés	46
Képek publikálása	51
FOTÓALBUM KÉSZÍTÉS	53

Alapbeállítások	54
Az album összeállítása	55
Az elrendezés beállítása	56
Oldalak beállítása	59
Képek, szövegek beállítása	61
Az album létrehozása	63
NYOMTATÁS	64
Elrendezési sablonok	64
Nyomtatási beállítások	70
Áttekintő lap nyomtatási beállításai	70
Képcsomag nyomtatási beállításai	72
Lap- és nyomtatóbeállítások	75
A nyomtatás végrehajtása	76
TESTRE SZABÁS	78
Általános beállítások	78
Alapbeállítások	80
Külső szerkesztő beállítása	82
Fájlkezelés beállítása	84
Felhasználói felület beállítása	86
Teljesítmény beállítása	87
Mobilverzió beállítása	87
Azonosító lap beállítása	88
Vízjel beállítása	88
A kétmonitoros környezet	90
Beépülők beállítása	91
A PROGRAM MENÜSZERKEZETE	93
File (Fájl) menü	93
Edit (Szerkesztés) menü	98
Library (Könyvtár) menü	104
Photo (Fénykép) menü	109
Metadata (Metaadat) menü	114

Develop (Képjavítás) menü	116
Settings (Beállítások) menü.....	117
Tools (Eszközök) menü	119
Map (Térkép) menü	121
Book (Fotóalbum) menü	122
Slideshow (Diavetítés) menü	123
Play (Lejátszás) menü	124
Print (Nyomtatás) menü.....	125
Web menü	126
View (Nézet) menü	127
Window (Ablak) menü	135
Help (Súgó) menü	142
GYORSGOMBOK	144
Library modul gyorsgombjai.....	144
Nézetbeállítás parancsai	144
Osztályozás gyorsgombjai.....	145
Jelölő parancsok.....	145
Célgűjtemény gyorsgombjai.....	145
Fényképezés parancsai	146
Panelvezérlés gyorsgombjai.....	146
Develop modul gyorsgombjai	147
Szerkesztőparancsok	147
Kimeneti parancsok	147
Navigációs parancsok	148
Nézetbeállító parancsok	148
Üzem mód-beállító parancsok.....	148
Célgűjtemény gyorsgombjai.....	149
Slideshow modul gyorsgombjai	149
Diavetítés parancsai	149
Megjelenítés parancsai.....	150
Üzem mód-gyorsgombok	150
Célgűjtemény gyorsgombjai.....	150

Print modul gyorsgombjai	150
Nyomtató parancsok.....	150
Megjelenítés parancsai.....	151
Megjelenítés + parancsai.....	151
Felhasználói felület parancsai	151
Üzem mód-gyorsgombok	152
Célgyűjtemény gyorsgombjai.....	152
Web modul gyorsgombjai	152
Web gyorsgombok	152
Nézet parancsai.....	152
Üzem mód-gyorsgombok	153
Célgyűjtemény gyorsgombjai.....	153
Map modul gyorsgombjai	153
Térkép gyorsgombok.....	153
Térkép stílus gyorsgombok	154
Megjelenítés gyorsgombok.....	154
Book modul gyorsgombjai	155
Megjelenítés gyorsgombok.....	155
Segédvonalak gyorsgombjai.....	155
Felhasználói felület gyorsgombjai.....	155
Üzem mód gyorsgombok.....	156
Felhasznált és ajánlott irodalom	157

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

A grafikus programok a képkezelés és tárolás szempontjából két csoportra oszthatók. A vektorgrafikus szoftverek az ábrázolás során a képet alkotó alakzatokat matematikai egyenletekkel írják le, ebből adódik az az előny, hogy az ilyen képek korlátlan mértékben nagyíthatók és kisebb helyet foglalnak el, hátrányuk, hogy fényképek kezelésére nem alkalmasak (bár ma már léteznek hibrid rendszerek is). Ezzel szemben a rasztergrafikus kép pixelekből áll, és az állományok a kép minden egyes képpontjának színét és egyéb jellemzőit eltárolják. E tárolási és feldolgozási mód előnye, hogy minden egyes képpont külön szerkeszthető, így fényképek feldolgozására, retusálására kiválóan használható, hátránya viszont az, hogy ezek a képek sokkal nagyobb lemezterületet foglalnak és a számítógép memóriájának méretével szemben is igényesebbek, ugyanakkor az ilyen képek minőségromlás nélkül csak korlátozottan nagyíthatók.

A rasztergrafikus programok közé tartozik az Adobe Systems Incorporated cég Photoshop nevű programja, amely egyfajta etalon a képfeldolgozással és grafikával foglalkozók körében, ugyanakkor azonos szintű konkurenciával alig rendelkezik (a fejlesztő honlapja: www.adobe.com). Ezzel a szoftverrel szinte mindenféle képfeldolgozással kapcsolatos probléma megoldható. A programban korábban többféle újítás jelent meg, amelyet előbb vagy utóbb a konkurens programok fejlesztői is átvettek. Ezek közé tartozik a rétegek kezelése (amikor a kép jellemző részeit különböző rétegekre helyezük, és rétegenként módosítjuk), vagy a beépülők, azaz a „plugin”-ek használata (ezek egy külön könyvtárban helyezkedő, esetleg más fejlesztőtől származó, speciális funkciójú fájlok, külön programok, amelyek betöltés után beépülnek a Photoshop program menürendszerébe).

A képek rétegenkénti kezelése azért előnyös, mert a rétegekre helyezett objektumokat a kép más rétegeinek módosítása nélkül

változtathatjuk meg, tartalmukat önállóan mozgathatjuk. A rétegeket átlátszóvá tehetjük, közöttük különféle csoportosítási és egyéb műveleteket végezhetünk, sorrendjüket másíthatjuk, rajtuk külön-külön más grafikus szűrőt alkalmazhatunk stb.

A beépülők is szabvánnyá váltak, ezeket szintén használják más retusáló programok. A legtöbbjük egyfajta grafikus szűrő, a szaknyelvi zsargonban „effekt”, de készültek, fájlátalakító, védjegykezelő pluginek is. A grafikus szűrők a kép kijelölt részén vagy az aktuális réteg tartalmán hajtanak végre valamilyen látványosak műveletet. Ezeket a szűrőket néhány másik programban (például az Adobe Illustrator, CorelDraw, Corel Photo-Paint, Paint Shop Pro szoftverekben) is használhatjuk.

A Photoshop a nyomdai előkészítés és képfeldolgozás legelterjedtebb programja. Külön érdekesség, hogy már az 5.0-ás változatot is lefordították magyar nyelvre. 2002-ben jelent meg a program 7.0-ás, 2004-ben CS (8.0), majd 2005-ben CS2 (9.0), 2007-ben CS3 (10.0), 2009-ben CS4 (11.0), 2010-ben CS5 (12.0), 2012-ben CS6 (13.0), 2013-ban Creative Cloud (CC) változata. E programoknak is csakhamar megjelent a magyar nyelven lokalizált változata.

Ez a képszerkesztő program az egész világon szabvánnyá vált a Macintosh és a PC platformon egyaránt. A program kezeli a CMYK színmódot is, ezért jól használható a dokumentumok nyomdai előkészítésére is.

A Photoshop professzionális felhasználók számára készült, ennek megfelelő az árfekvése és bonyolultsága is, bár a CC változat bérleti díjas konstrukciója már nem mondható drágának. Sikerein felbuzdulva az Adobe megjelentette a nagyközönség számára is (árban és összetettségben egyaránt) elfogadható Photoshop Elements programot, amelynek 12. változata 2013-ban jelent meg. Ennek leglényegesebb eltérése a „nagy” változattól, hogy a CMYK színmódot nem kezeli, a képeket csak RGB módban dolgozhatjuk fel, ami viszont magáncélokra tökéletesen megfelelő (nyomdai munkához ugyanakkor alkalmatlan). Emellett elérhetünk sok olyan eszközt, amellyel vektoros objektumokat, szövegeket helyezhetünk a képre. Az Elements után megjelent az Express változat is, amely interneten keresztül elérhető és a fentieknél jóval kevesebbre képes.

Ezek a programok mind mélyen megváltoztatják (vagy legalábbis képesek erre) az eredeti fényképeket, ezt pedig egyes nívós fotópályázatokon már nem engedik. Ezért is találták ki a Photoshop Lightroom programot, egy valóságos digitális sötétkamarát, amelynek most érkezünk el második verziójához. Ezt a programot az Elements és a „nagy” Photoshop közé pozícionálták. Erőssége a fényképezőgépek nyers (raw) formátumának feldolgozása, vagyis az utómunkák mellett a kép eredetijének sérülése nélküli, vagy minél kisebb károsodással járó javítása, amelyhez már helyi javító eszközt, ecsetet is használhatunk, ugyanakkor teljesen hiányoznak azok az eszközök, amelyek új raszteres vagy vektoros objektumokat hoznak létre. Az ilyenek készítésére alkalmas programokhoz viszont az átjárást biztosították.

A Photoshop Lightroom 5. változatában kiküszöbölték a korábbi verzió hibáit, új Camera RAW feldolgozót kapott, több új fényképezőgép, illetve objektív kapott támogatást. A 6. verzióban már két képből is készíthetünk HDR képet, illetve panorámaképeket is egyesíthetünk, az átmenetes szűrők ecsettel finomíthatók. A program már nem támogatja a Windows XP-t, csak a Windows 7 SP1 operációs rendszeren, vagy a Windows újabb változatain fut.

A Lightroom ugyanakkor nem kezeli a CMYK színteret, a képek legfeljebb 512 MB (65000 pixel) méretűek lehetnek, bár a TIFF formátummal kapcsolatban a súgó szerint 2 GB méretig el lehet menni. Emellett a program nem támogat több a Photoshop által minden további nélkül kezelt formátumot (például az Adobe Illustrator fájlokat).

A program fő funkcióit hét csoportba sorolták, amelyek a digitális képfeldolgozás állomásainak, mérföldköveinek felelnek meg:

- ◆ A **Library** (megjelenítés) csoportba tartozik a képek importálása, rendszerezése, megtekintése, keresése, gyors szerkesztése, amely műveleteket általában megtehetjük csoportosan, vagyis képek kötegeinek felhasználásával. A program 4. változatában megjelent a képek térképi helyhez kötésének lehetősége (amelyet éppen kihagytak a Photoshop Elements 10 programból).
- ◆ A **Develop** (szerkesztés) csoport eszközeivel a **Library** filmzalagján kiválasztott, csaknem 200 lehetséges formátumú

kép egyikét szerkeszthetjük. A képmódosító eszközökkel utólag állíthatunk a fehéregyensúlyon, az expozíción, a színtelítettségen, a színegyensúlyon, az árnyékos és fényes területek egyensúlyán, a tónusgörbén, élesíthetünk, zajt szűrhetünk, korrigálhatjuk a fényképezőgép optikai hibáit, 8 színcsatornán állíthatunk...

- ◆ A program 4. változatától jelentősen módosítottak a képjavítási eljárásokon is. Ennek része a **Develop** modul használatkor megjelenő **Tools**, valamint **Settings** menü is, amelyben beállíthatjuk, hogy a 2012-es vagy a korábbi (2010-es, vagy 2003-as módszert alkalmazzuk), illetve a beállításokat másolhatjuk, szinkronizálhatjuk a különböző képek között. Jelentősen megváltozott a képek vágása is.
- ◆ A program 4. változatától a digitális kamerákkal készített videofelvételek egyes egyszerűbb módosításába is belefoghatunk. Lehetőségünk van egyes Nikon és Canon fényképezőgépek számítógép-vezérelt sorozatfelvételeinek javítására is.
- ◆ A 4. változatban megjelent **Map** (térkép) modulban és a **Map** menüben a kép tárgyának földrajzi elhelyezkedését határozhatjuk meg. Ezek az információk is segíthetnek a képek későbbi visszakeresésében. Megjegyezzük, hogy ilyen funkció volt már a Photoshop Elements programban, de a 10. verzióból kivették. Az új modulhoz új menüt is kialakítottak. Az 5. verzióban már a katalógusbeli képek első importálásánál választhatjuk a fordított geokódolást, vagyis a fényképek helyének meghatározását a Google Maps által nyújtott térképeken.
- ◆ A **Book** (fotóalbum) modulban és a **Book** menüben képeinkből fotóalbumot állíthatunk össze, amelyet vagy erre szakosodott nyomdával, vállalkozással nyomtathatunk ki, vagy PDF fájlba nyomtathatunk. Az új modulhoz szintén kialakítottak új menüt is. Az 5. verzióban új fotókönyv készítési lehetőség jelent meg.
- ◆ A **Slideshow** (diabemutató) részben a megnyitott, kiválogatott katalógus tartalmából diavetítést tarthatunk. Ekkor a projektoron vagy a számítógépen vetített képeket felirattal, árnyékkal, kerettel, sőt aláfestő zenével kiegészítve vetíthetjük.

A 6. verziótól a diaporámában a diaváltás szinkronizálható a zenével.

- ◆ A **Print** (nyomtatás) csoport eszközeivel a nyomtatóba helyezhető papír teljes felületét optimálisan kihasználó elrendezések, szerzői jogi információt hordozó vízjelek és más fontos információk kíséretében nyomtathatjuk képeinket.
- ◆ A **Web** csoport parancsai a kijelölt képekből készítenek HTML vagy Flash alapú, interneten azonnal közzétehető galériát. Ezt a műveletet is több sablonnal támogatják, szinte csak a képtömörítés módját és a képek mellett megjelenítendő feliratokat kell megadnunk.

A Macintosh és PC platformon a program kezelése szinte teljesen megegyezik, a néhány eltérésre az adott helyen felhívjuk a figyelmet. Az egyik különbség az eltérő könyvtárszerkezet, egy másik eltérés a billentyűkombinációk használata. A PC-ken például a **Ctrl** billentyű nyomva tartása szükséges egyes funkciók kiváltásához, míg a Macintosh rendszereken ennek a **Command** (⌘), illetve az „Alma” billentyű felel meg.

A szoftver munkakörnyezete egyszerű, interaktív, a felhasználói felületet mindenki könnyen átalakíthatja úgy, hogy a legjobban segítse a hatékony munkát. Ez a kötet az újdonságok bemutatása mellett a katalógus és állománykezeléssel, képek szervezésével, valamint az általános gyorsjavítással foglalkozik.

Az ismeretlen szavakat, kifejezéseket általában első előfordulásuk helyén mutatjuk be, magyarázzuk. A magyar kifejezéseknél ügyekezünk következetesen alkalmazni a lokalizáció eredményeit is.

Az itt leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Macintosh OS, vagy a Windows operációs rendszer alapfokú ismerete. Könyvünk alapjául egy Windows 8 rendszeren futó 6.0 verzió szolgált. A program megbízhatóan működik a 64 bites Windows 7 és 8 operációs rendszereken is. A program nem működik a 32 bites operációs rendszereken, ennek megfelelően a hardverigények ugyanakkor megnövekedtek, a megfelelő működéshez legalább 4 GB RAM szükséges.

Szomorú, hogy a bemutató (trial) változat nem teljes funkcionális, így fontos funkciókat előzetesen kipróbálni nincs mód.

A papír alapú – hagyományos – könyvek kezelési módja némi-képpen módosul az elektronikus könyvet „forgatók” számára. Ez a könyv az ingyenes Acrobat Reader 9.0, Adobe Reader, illetve Adobe e-Book Reader segítségével olvasható. Akinek nincs ilyen programja, az letöltheti többek közt a www.adobe.com webhelyről is. Az ilyen típusú könyvek igen előnyös tulajdonsága, hogy a képernyőn megjeleníthető a tartalomjegyzék, amelynek + ikonjaival jelölt csomópontjaiban alfejezeteket tartalmazó ágakat nyithatunk ki. A tartalomjegyzék bejegyzései ugyanakkor ugróhivatkozásként szolgálnak. Ha egy fejezetre akarunk lépni, akkor elegendő a bal oldali ablakrészben megjelenített könyvjelző-lista megfelelő részére kattintani. Sőt az ilyen könyvek teljes szövegében kereshetünk.

A Photoshop Lightroom és Elements programokkal kapcsolatos korábbi könyveinkkel azonosan, most is három, téma szerint jól elkülöníthető kötetben ismertetjük a szoftver 6. változatával kapcsolatos tudnivalókat (a Photoshop Lightroom, Elements, CC programokról a különálló köteteket összefoglaló és kiegészítő „bibliát” is kiadtunk). Így nemcsak kisebb méretű, de olcsóbban letölthető állományokat adhattunk közre, ami különösen a felhasználók szerint szintén fontos szempont.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni (beleértve a tartalmi pontosságot és a mondanivalót tükröző formát), ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Szentendre, 2015. május

Köszönettel

a szerző.

DIASHOW KÉSZÍTÉS

A diashow, vagy vetítettképes bemutató már régóta a fotósok kedvelt megjelenési formája. Még híre-hamva sem volt a digitális fényképezőgépeknek, képfeldolgozásnak, amikor már egyszerű, vagy szinkronizált több diavetítős bemutatókat tartottak. Ezek természetesen a diafilm képek vetítését jelentették.

Manapság a diavetítésekhez olyan eszközöket használhatunk, amelyekről korábban álmodni sem reméltünk. Ilyen a számítógépen lejátszható, akár írásvédetten elmenthető és hálózaton, vagy CD, DVD lemezeken terjeszthető bemutató, vagy a professzionális, projektoros megjelenítés. A diashow, azaz a bemutató már a számítógépen kísérezéssel is ellátható.

A Lightroom 6. verzióban a bemutatót látványosabbá tehetjük a megjelenített képek kisebb mozgatásával, nagyításával, a képváltási ütemhez illesztett zenével.

A programban a kész diabemutatót elmenthetjük *H.264 MPEG-4* formátumú, azaz *.mp4* videofelvételként is. A 3-as programváltozatban még csak *PDF* formátumba, illetve *JPEG* formátumú képekbe menthettük a diasorozatot. Az *.mp4* videofelvételként mentés előnye, hogy szabadon és platform független módon terjeszthető, vagyis lejátszásához nincs szükség a Lightroom szoftver telepítésére. Az ilyen videofelvétel lejátszható például az Adobe Media Player, Apple Quicktime, vagy a Windows Media Player programokkal.

Rögtönzött bemutató

A legegyszerűbb a rögtönzött diashow, ami nem más, mint a kijelölt képek, vagy a teljes gyűjtemény automatikus levetítése a képmegjelenítő ablakban úgy, hogy közben a paneleket kikapcsoljuk, illetve elhalványítjuk. Az ilyen bemutató közben – a beállítástól függően – a képmegjelenítő ablak alatt látszik a filmszalag, és rajta követhető a vetítés előrehaladása.

A bemutató indítható már a **Library** modulból is a **Window** menü **Impromptu Slideshow** parancsával, vagy a **Ctrl+Enter** billentyűkombinációval. A bemutatót az **Esc** billentyűvel fejezzük be.

Összetett bemutató

A fenti eljárás csak diavetítés-szerűen mutatja be a katalógus képeit. Most nézzük meg, hogyan készíthetünk olyan diavetítést, amelynek lejátszásához nincs szükség a Photoshop Lightroom programra, tehát az így elkészített anyagot publikálhatjuk, illetve legálisan lejátszhatjuk olyan számítógépeken is, amelyekre a Photoshop Lightroom programot nem telepítették fel. A diasorozatot megtekinthetjük a számítógép képernyőjén, de készíthetünk védett PDF dokumentumot is, ahol beállíthatjuk a nyomtathatóságot, vagy előállíthatunk videó CD-n (televízión) lejátszható, vagy éppen elektronikus postán keresztül másokkal megosztható anyagokat.

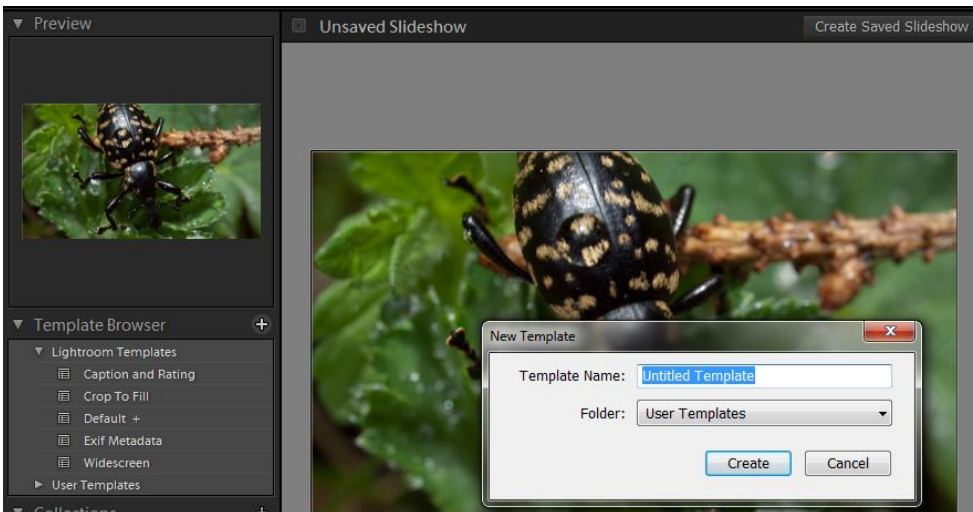
1. ábra. A bemutató-készítő modul képernyője

A bemutató-készítő **Slideshow** modul képernyője az 1. ábrán látható. A bal oldalon a **Preview** (Előkép), **Template Browser** (Sablon-

böngésző), valamint a **Collections** (Gyűjtemények) panelt érhetjük el. A képek és sablonok kiválasztásához is segítséget nyújt a **Preview** panel. A **Template Browser** elmentett diavetítés-beállításai, vagyis a sablonok felett mozgatott kurzorral megjeleníthetjük a mintaablakban az aktuális dia képét úgy, hogy azon a sablon beállításai érvényesülnek. Ha tetszik, amit látunk, kattintással alkalmazzuk a diabemutatón.

Bemutatósablonok használata

A program tartalmaz néhány előre beállított sablont (*.lrtemplate fájl), amelyeket a *Lightroom Templates* mappában találunk, de saját sablonokat is készíthetünk a **Template Browser** panelnév melletti + ikonra kattintva (lásd a 2. ábrát). A megjelenő párbeszédpanel első mezőjében adunk nevet a sablonnak vagy mappának, a következő listában adjuk meg, hogy sablont (*User Templates*) vagy mappát (*New Folder*) hozunk létre

2. ábra. Saját sablont vagy mappát hozunk létre

Új mappát létrehozhatunk a **Slideshow** menü **New Template Folder** parancsával vagy a **Ctrl+Shift+N** billentyűkombinációval, új